

Maturitní okruhy z psychologie a komunikace – školní rok 2020/2021

1. Psychologie a její význam pro práci zdravotníka (pojem psychologie a psychiky, psychické jevy, funkce psychiky, odvětví a metody psychologie, oblasti jejího využití).
2. Proces utváření osobnosti (pojem, činitelé, motivace - potřeby, zájmy a cíle a volní procesy osobnosti), psychické předpoklady pro ošetrovatelskou profesi.
3. Vrozené (schopnosti, temperament) a získané vlastnosti osobnosti (charakter – rysy, sebehodnocení, hodnotová orientace, svědomí), typologie osobnosti zdravotníka, soc. zralost.
4. Soc. učení, soc. vnímání a soc. interakce jako činitelé vedoucí k socializaci, soc. pozice, soc. role a rolové znaky zdravotníka, identifikace s profesionální rolí.
5. Sociální komunikace (druhy a činitelé, formy a složky verbální komunikace, úspěšnost a význam správné komunikace v práci zdravotníka).
6. Význam soc. skupiny pro socializaci člověka (vymezení pojmu soc. skupina a socializace, druhy soc. skupin, postavení členů a formy práce ve skupině, prosociální a asociální chování, poruchy socializace). Vývoj soc. dovedností zdravotníka („měkké dovednosti“).
7. Rodina a její funkce. Typy rodin a náhradní výchovná péče rodinná i ústavní. Psychologie příbuzných a návštěv. Zásady jednání s rodinou a pravidla komunikace s příbuznými pacienta. Rozhovor s rodiči nemocného dítěte.
8. Konflikty (definice, druhy, příčiny, řešení), myšlení versus city při řešení problému (vymezení pojmů myšlení a emoce). Nejčastější příčiny konfliktů ve zdravotnickém prostředí. Prestiž zdravotnické profese a profesní morálka.
9. Psychický vývoj v prvních obdobích života (novorozenec, kojeneček, batole, předškolák), psychologické zvláštnosti při práci s dětmi (význam hry a specifika komunikačního přístupu).
10. Psychologické zvláštnosti a úkoly období dospívání (puberta, adolescence) ve srovnání s dospělostí (rozdělení etapy dospělosti, znaky dospělého a jeho úloha ve společnosti).
11. Psychologické zvláštnosti v období stáří, problematika těžce nemocných a umírajících a komunikační přístup zdravotníka.
12. Psychologická problematika nemoci a pacienta (definice nemoci, vliv choroby na psychiku, ohrožení potřeb pacienta, bolest a strach, postoje k nemoci).
13. Vnímání při poznávání světa a psychologická problematika a komunikační přístup k pacientům se smyslovým postižením.
14. Význam řeči v životě člověka a psychologická problematika pacientů s narušenou komunikační schopností (řečové vady a jiné příčiny poruch komunikace).
15. Úloha chování, učení a paměti na formování psychiky, psychologická problematika a komunikační přístup k pacientům s mentálním defektem (mentální retardací a demencí).
16. Nemoc jako náročná životní situace. Přístup k pacientům na chirurgickém a ortopedickém oddělení. Komunikace s osobami s tělesným postižením. Přístup k pacientovi s interním onemocněním. Uplatnění psychologie v ženském lékařství (psychika těhotné ženy a rodičky, vývoj psychiky jedince v prenatálním a perinatálním období).
17. Profesionální chování zdravotníka (zásady produktivního chování, neproduktivní chování, evalvace, devalvace v postojích k nemocnému, styly chování a asertivní dovednosti).
18. Pozornost při navazování kontaktu, pozorování a rozhovor v ošetrovatelství, komunikační dovednosti (techniky aktivního naslouchání).
19. Náročné typy osobností a psychologický přístup k nim (komunikace s agresivním, neurotickým, úzkostným, depresivním, narcistním pacientem a pacientem pod vlivem alkoholu a drog).
20. Náročné životní situace a úskalí zdravotnické profese (stres, frustrace, deprivace, syndrom vyhoření, profesionální deformace, duševní hygiena).
21. Vliv civilizace na psychiku člověka (stres v životě současného člověka, ohrožení sociálně patologickými jevy a závislostmi, včetně novodobých).
22. Psychologická problematika menšin a komunikační přístup zdravotníka k pacientům jiného etnika a náboženského vyznání.
23. Psychoterapie a relaxační techniky v práci zdravotníka, představy a jejich relaxační význam.